

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **D. S.**
státní příslušnost: X
t. č. pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2021, č. j. OAM-667/ZA-ZA11-ZA20-2021,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalovaný zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou. Gruzie, odkud žalobce pochází, je totiž na seznamu bezpečných zemí původu. Žalobce namítá, že žalovaný nezjistil řádně skutkový stav a nepřihlédl ke všem rozhodným skutkovým okolnostem. Krajský soud níže vysvětlí, proč tak žalobce namítá nedůvodně.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobce podal dne 25. 8. 2021 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Odůvodnil ji tím, že ve fotbalových sázkách prohrál hodně peněz. Půjčoval si od soukromých osob, které mu pak začaly vyhrožovat smrtí. Chtěl by v budoucnu dluh splatit, stýská se mu po dětech. V ČR by se ale chtěl schovat, než se situace uklidní. Prohrál celkově 68.000 lari (tj. skoro půl milionu českých korun – pozn. krajského soudu). Jeho rodiče kvůli dluhu prodali dobytek, ale žalobce splatil jen 4.500 lari. Hráči, kterým dlužil, mu telefonicky i osobně vyhrožovali. Jednou ho jeden z nich napadl. Nevedlo to ovšem ke zranění žalobce ani nutnosti lékařského vyšetření. Slovní výhrůžky pokračovaly až do jeho odjezdu z vlasti. Lidé ho mezitím hledali v místě bydliště. Žalobce odjel do Polska, kde ho ale také našli známí jeho věřitelů. Došlo k hádce a potyčce. Proto odcestoval do ČR. V Gruzii se na policii ani nikoho jiného se žádostí o pomoc neobrátil, protože sázení je trestné. Schovával se také u příbuzného manželky v Kutaisi. Neměl tam problémy. Ty neměl ani se žádnými státními orgány. Obává se, že by ho v případě návratu lidé, kterým dluží peníze, zabili.
3. Žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení informace o zemi původu, konkrétně vycházel ze zprávy *Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), přehled údajů o zemi za rok 2020 – Gruzie*, a materiálu *Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu* z listopadu 2020 („Hodnocení Gruzie“). Podle *Hodnocení Gruzie* tam obecně a soustavně nedochází k pronásledování ve smyslu čl. 9 směrnice č. 2011/95/EU, ani k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, trestům či hrozbě z důvodu svévolného násilí. V Gruzii neprobíhá žádný aktivní mezinárodní nebo vnitřní konflikt. Centrální vláda nemá pod kontrolou pouze separatistické regiony Abcházie a Jižní Osetie. Gruzie je členem OSN. Ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách. Ochranu proti pronásledování nebo špatnému zacházení upravuje řada zákonů. Gruzie je přijímala téměř vždy v součinnosti s Radou Evropy a dalšími mezinárodními organizacemi.
4. Gruzínská ústava garantuje základní práva a svobody, včetně svobody volného pohybu a zákazu mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Dochází ale například k porušování soudní nezávislosti a nestrannosti, porušování soukromí a násilí vůči LGBTI osobám. Gruzínská vláda také spolupracovala s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky i s dalšími humanitárními organizacemi na poskytování ochrany a pomoci vnitřně přesídleným osobám, uprchlíkům a dalším skupinám. Gruzínští občané mohou podat stížnost ke státnímu zastupitelství a dalším justičním institucím. Případným zneužitím pravomocí státních orgánů se rovněž zabývá ombudsman a řada nevládních organizací, které poskytují efektivní pomoc v případech porušení práv jednotlivců.
5. Na základě výpovědi žalobce a informací plynoucích z *Hodnocení Gruzie* žalovaný shledal, že v případě žalobce lze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že měl ve vlasti problémy se soukromými osobami kvůli dluhu ze sázkových her. Ve vlasti se však na nikoho neobrátil se žádostí o pomoc a věc ani neohlásil policii, protože sázení je trestné. Měl přitom k dispozici řadu legálních prostředků, které uvádí *Hodnocení Gruzie*. Se státními orgány žalobce problémy neměl, proto nelze dovozovat, že by mu příslušné orgány odmítly nebo nechtěly poskytnout pomoc. Žalobce proto podle žalovaného neprokázal, že by v jeho případě nebylo možné Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Rozhodnutím ze dne 5. 11. 2021, č. j. OAM-667/ZA-ZA11-

ZA20-2021 („rozhodnutí žalovaného“) tak zamítl žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu („zákon o azylu“).

III. Žaloba a vyjádření žalovaného

6. Žalobce namítá, že žalovaný řádně nezjistil skutkový stav a nepřihlédl ke všem rozhodným skutkovým okolnostem. Při využití § 16 zákona o azylu je třeba vždy posuzovat míru přiměřenosti dopadů následků tohoto ustanovení na osobu žadatele o mezinárodní ochranu. To však v daném případě žalovaný nezvážil. Nevzal v potaz všechny skutečnosti, které žalobce uvedl. Jedinou relevantní skutečností je pro žalovaného to, že žalobce pochází z Gruzie.
7. Důvodem k podání žádosti o mezinárodní ochranu je důvodná obava žalobce z pronásledování soukromými osobami, kterým dluží peníze. Tyto si půjčil na sázení ve fotbalových sázkách. Ještě mu zbývá splatit 56.000 lari. Jeho věřitelé mu telefonicky i osobně vyhrožovali, také jej fyzicky napadli. Svou situaci chce vyřešit tím, že prodá parcely a auto, které má v Gruzii a dluh začne splácet. Pokud by žalovaný řádně zpracoval informace, které mu žalobce poskytl, musel by dojít k závěru, že nelze žádost o mezinárodní ochranu považovat za zjevně nedůvodnou.
8. Žalobce podrobně popsal, jakým způsobem započalo jeho pronásledování a jaké hrozby se v případě návratu obává. Žalovaný výpověď žalobce nijak nezpochybnil. Přesto zcela přehlíží její subjektivní aspekt a nehodnotí hrozbu vážné újmy, která žalobci v Gruzii hrozí. Ze skutečností uvedených žalobcem je přitom zcela zjevné, že Gruzie pro žalobce není bezpečnou zemí. Žalobce má důvodné obavy, že by mu při návratu do země původu hrozilo nebezpečí vážné újmy. Nadto se domnívá, že by jeho vycestování bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR. Žalovaný se nezabýval hrozbou ze strany soukromých osob dostatečně.
9. Společně se žalobou podal žalobce návrh na přiznání odkladného účinku.
10. Ve vyjádření k žalobě žalovaný zmiňuje, že dostatečně zjistil skutkový stav, který mu umožnil ve věci rozhodnout. Neuvádí nové skutečnosti, které by měly relevanci pro rozhodnutí soudu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

11. Žalobu podala oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“), ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu.
12. Žaloba *není důvodná*.
13. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který ČR považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. V souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že pokud jsou tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost podle § 16 odst. 2, rovněž se *neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a*.

14. Základem vnitrostátní úpravy konceptu bezpečných zemí původu je směrnice č. 2013/32/EU („procedurální směrnice“). Ta v bodu 40 preambule uvádí, že *pokud lze třetí zemi pokládat za bezpečnou zemi původu, měly by mít členské státy možnost označit ji za bezpečnou a vycházet z domněnky, že je pro daného žadatele bezpečná, pokud žadatel neprokáže opak*. Z bodu 46 preambule vyplývá, že členské státy se mohou rozhodnout, zda budou posuzovat bezpečnost země původu případ od případu nebo označí země jako bezpečné přijetím seznamu těchto zemí. ČR zvolila druhou z těchto variant (viz § 86 odst. 4 zákona o azylu). Seznam bezpečných zemí původu obsahuje § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců. V souladu s bodem 7 tohoto ustanovení *Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie*. Zařazení Gruzie na tento seznam znamená, že (s příslušným teritoriálním omezením) splňuje výše podmínky pro označení země za bezpečnou podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, který vychází z procedurální směrnice (viz příloha č. I procedurální směrnice). Žalovaný tedy nemá povinnost tyto podmínky zkoumat jednotlivě ve vztahu ke každé žádosti o mezinárodní ochranu
15. Pokud tedy žadatel pochází z bezpečné země původu, předpokládá se, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je nedůvodná, protože mu tam nehrozí pronásledování ani vážná újma. Tato domněnka je ovšem vyvratitelná. A každý žadatel pocházející z bezpečné země původu má možnost prokázat, že v jeho konkrétním případě by se domněnka bezpečnosti uplatnit neměla. Žadatel tedy musí prokázat, že právě jemu „hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. [...] označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). Aby žadatel toto důkazní břemeno unesl, musí nejen tvrdit relevantní skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale zejména tato tvrzení prokázat.
16. Žalobce prvně namítá, že žalovaný řádně nezjistil skutkový stav a nepřihlédl ke všem rozhodným skutkovým okolnostem. *V případě použití institutu bezpečné země původu však žalovaný nemá povinnost shromažďovat informace o zemi původu v takovém rozsahu, jako je tomu u plného meritorního přezkumu žádosti*. Jak totiž vyplývá z § 16 odst. 3 zákona o azylu, v těchto případech se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany uvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. Je proto postačující, pokud žalovaný jako podklad pro vydání rozhodnutí využil pouze zprávu *Hodnocení Gruzie*, která zdůvodňuje naplnění podmínek pro zařazení Gruzie na seznam bezpečných zemí původu. Teprve pokud by žalobce předložil důkazy, že v jeho případě Gruzii za bezpečnou zemi považovat nelze, musel by žalovaný shromáždit dodatečné informace, na jejichž základě by hodnotil relevanci těchto důkazů a tvrzení žalobce ve vztahu k jednotlivým důvodům pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce však žádný takový důkaz nepředložil.
17. Žalobce uvedl, že má obavy z návratu do Gruzie kvůli svým dluhům z fotbalových sázek. Jeho věřitelé mu mají vyhrožovat. Jednou čelil i napadení. Původcem pronásledování ve smyslu zákona o azylu může být i soukromá osoba. *V těchto případech se ale žadatel o mezinárodní ochranu musí obrátit se žádostí o pomoc nejprve na vnitrostátní orgány*. V případě bezpečné země původu totiž platí presumpce dostupnosti vnitřní ochrany (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2007, č. j. 4 Azs 195/2006-149). Možnost využití vnitrostátních právních prostředků ochrany představuje jedno z kritérií

pro posouzení státu jako bezpečné země původu. To znamená, že již označením *Gruzie jako bezpečné země původu se vytváří domněnka, že možnost využití vnitrostátních prostředků ochrany existuje*. Není-li tedy zjevné, že tyto orgány nemohou či nechtějí účinnou ochranu poskytnout (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2021, č. j. 6 Azs 168/2020-50). Pak je ale na žadateli, aby to případně prokázal (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57). Žalobce se ovšem na žádné vnitrostátní orgány neobrátil a ani netvrdil, že by mu nemohly poskytnout účinnou ochranu.

18. Krajský soud uzavírá, že námitky žalobce nejsou důvodné. Neprokázal, že v jeho případě Gruzie není bezpečnou zemí.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

19. Krajský soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly. O návrhu na přiznání odkladného účinku krajský soud samostatně nerozhodl, protože bezodkladně rozhodl ve věci samé. Žalobci již nezasílal vyjádření žalovaného k žalobě. Právo žalobce na kontradiktornost řízení si to nežádalo. Oproti rozhodnutí žalovaného neobsahovalo žádnou novou argumentaci.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele*. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno 12. ledna 2022

Martin Kopa, v. r.
samosoudce